

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Trg sv. Petra
Srijeda, 5. lipnja 2024.*

[[Multimedia](#)]

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Ciklus katehezâ: Duh i Zaručnica. Duh sveti vodi Božji narod ususret Isusu, našoj nadi. 2. „*Duh puše gdje hoće*“. *Gdje je Duh Božji, ondje je sloboda*

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U današnjoj katehezi želim s vama razmišljati o imenima kojima se Duha Svetoga naziva u Bibliji.

Prvo što doznamo o nekoj osobi jest njeno ime. Po njemu je zovemo, po njemu je razlikujemo i pamtimo. Treća osoba Trojstva također ima ime: zove se Duh Sveti. Ali „Duh“ („Spirito“ na tal., *nap. pr.*) je latinizirana verzija. Ime Duha, po kojem su ga poznavali prvi primatelji objave, kojim su ga zazivali proroci, psalmisti, Marija, Isus i apostoli, jest *Ruah*, što znači dah, vjetar, dah.

U Bibliji je ime toliko važno da se gotovo poistovjećuje sa samom osobom. Svetiti Božje ime znači svetiti i častiti Boga samoga. To nikada nije čisto konvencionalan naziv: ime uvijek govori nešto o osobi, njenom porijeklu, njezinu poslanju. Isto vrijedi i za ime *Ruah*. Ono sadrži prvu temeljnu objavu o osobi i ulozi Duha Svetoga.

Upravo promatrajući vjetar i njegove manifestacije, biblijski su pisci bili vođeni od Boga do otkrivanja „vjetra“ drugačije prirode. Nije slučajno da je silazak Duha Svetoga na apostole na Pedesetnicu praćen „hukom jakog vjetra“ (usp. *Dj 2, 2*). Kao da je Duh Sveti htio staviti svoj potpis na ono što se zbiva.

Što nam, dakle, o Duhu Svetom kaže njegovo ime *Ruah*? Slika vjetra služi prije svega tome da izrazi *snagu* Božjega Duha. „Duh i snaga“ ili „snaga Duha“ binom je koji se često javlja u cijeloj Bibliji. Vjetar je, naime, neodoljiva i neukrotiva sila. Kadar je čak i uzbibati oceane.

No, i u ovom slučaju, da bismo otkrili puno značenje stvarnosti Biblije, ne smijemo se zaustaviti na Starom zavjetu, već doći do Isusa. Zajedno sa snagom, Isus će iznijeti na vidjelo još jednu značajku vjetra, njegovu *slobodu*. Nikodemu, koji ga dolazi posjetiti noću, svečano govori: „*Vjetar puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide. Tako je sa svakim koji je rođen od Duha*“ (*Iv 3, 8*).

Vjetar je jedina stvar koja se ne može u potpunosti iskoristiti, ne može se „spremiti“ u boce ili kutije. Pokušajmo „spremiti“ Duha Svetoga u boce ili kutije: to ne ide, On je slobodan. Pokušati Duha Svetog zatvoriti u pojmove, definicije, teze ili traktate, kao što je to ponekad pokušavao moderni racionalizam, znači izgubiti ga, poništiti ga ili svesti na čisti i jednostavni ljudski duh. No, postoji slična napast i u Crkvi, a to je želja da se Duh Sveti zatvori u kanone, ustanove, definicije. Duh stvara i oduhovljuje institucije, ali On sâm ne može biti „institucionaliziran“. Vjetar puše „gdje hoće“, tako i Duh razdjeljuje svoje darove „kako hoće“ (*1 Kor 12, 11*).

Sve će to sveti Pavao učiniti temeljnim zakonom kršćanskoga djelovanja: „*gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda*“ (*2 Kor 3, 17*), kaže on. Slobodan čovjek, slobodan kršćanin jest onaj koji ima Duha Gospodnjega. To je sasvim posebna sloboda, veoma različita od one kakvom je se obično shvaća. Nije sloboda činiti što hoćeš, nego sloboda činiti slobodno ono što Bog želi! Nije sloboda činiti dobro ili zlo, nego sloboda činiti dobro, i to slobodno, to jest zato što nas to privlači, a ne zato što smo na to prisiljeni. Drugim riječima, sloboda sinova, a ne robova.

Pavao je itekako svjestan zlouporabe i nesporazuma do kojih može doći u pogledu te slobode. Naime, on piše Galaćanima: „Doista vi ste, braćo, na slobodu pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu, nego – ljubavlju služite jedni drugima“ (*Gal 5, 13*). To je sloboda koja se izražava u onome što se čini kao njena suprotnost, izražava se u služenju, a u služenju je prava sloboda.

Znamo dobro kada ta sloboda postaje „izgovor za tijelo“. Pavao donosi popis koji je trajno aktualan: „bludnost, nečistoća, razvratnost, idolopoklonstvo, vraćanje, neprijateljstva, svađa, ljubomor, srdžbe, spletkarenja, razdori, strančarenja, zavisti, pijančevanja, pijanke i tome slično“ (*Gal 5, 19-21*). Ali to vrijedi i za slobodu koja omogućuje bogatima da iskorištavaju siromašne, jakima da iskorištavaju slabe i svima da nekažnjeno iskorištavaju okoliš. I to je ružna sloboda, to

nije sloboda Duha.

Braćo i sestre, odakle ćemo crpiti tu slobodu Duha, tako suprotnu slobodi sebičnosti i egoizma? Odgovor je u riječima koje je Isus jednoga dana uputio svojim slušateljima: „Ako vas dakle Sin oslobodi, zbilja ćete biti slobodni“ (Iv 8, 36). To je sloboda koju nam daje Isus. Zamolimo Isusa da nas, svojim Duhom svetim, učini istinski slobodnim muškarcima i ženama. Slobodnima za služenje, u ljubavi i radosti. Hvala!

APEL

U mjesecu smo posvećenom Presvetome Srcu. Dana 27. prosinca prošle godine obilježena je 350. obljetnica prvog očitovanja Presvetog Srca Isusova svetoj Margariti Mariji Alacoque. Tom je prigodom započelo razdoblje slavlja koje će završiti 27. lipnja sljedeće godine. Zato sam sretan što mogu pripremiti dokument u kojem će biti sabrana dragocjena razmišljanja o prethodnim učiteljskim tekstovima i dugoj povijesti koja seže sve do Svetoga pisma, kako bih čitavoj Crkvi iznova danas predložio to štovanje bremenito duhovnom ljepotom. Mislim da će biti veoma korisno za nas razmišljati o raznim vidovima Gospodinove ljubavi koji mogu osvjetliti put crkvene obnove; ali ujedno govore nešto značajno svijetu koji kao da je izgubio srce. Molim vas da me pratite molitvom, u ovom vremenu priprave, s nakanom da se taj dokument objavi u rujnu ove godine.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Blagdan Presvetog Srca Isusova i spomen Bezgrešnog Srca Marijina, koji se Crkva sprema proslaviti idućih dana, dozivaju nam u pamet potrebu da odgovorimo na Kristovu otkupiteljsku ljubav i pozivaju nas na pouzdanje u zagovor Majke Gospodinove.

Molimo Gospodina, po zagovoru njegove majke, za mir. Mir u mučeničkoj Ukrajini, mir u Palestini, u Izraelu, mir u Mjanmaru. Molimo Gospodina da nam udijeli dar mira i da svijet ne trpi toliko zbog ratova. Neka vas Gospodin sve blagoslovi! Amen.